Haagse Vogelbescherming

De Wulp

40e jaargang nr. 2 - mei 2009

De Wulp

40e jaargang, nr. 2, mei 2009

COLOFON
De Wulp is een kwartaaluitgave van de Haagse Vogelbescherming, die gratis wordt toegezonden aan de leden.

Wulp online
www.haagsevogels.nl

Kopij
Inleveren artikelen (max. 500 woorden) voor de Wulp zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op 15 juli 2009.

Redactie
Arnoud Bal
Caroline Walta (hoofdredactie)
Loes Loorij (corrector)
E-mail: *dewulp@gmail.com*

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten of niet te plaatsen. Auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun bijdragen. Publicatie betekent niet dat de daarin vermelde meningen het inzicht van de redactie of van de Vereniging weergeven.

Vormgeving en druk
Pasmans Offsetdrukkerij Den Haag
Oplage: 1300 exemplaren

De Wulp wordt gedrukt op chloor- en zuurvrij papier.

Contributie
De contributie bedraagt vanaf 2007 minimaal € 12,50 per jaar voor volwassenen; jeugdleden tot 16 jaar gratis; lidmaatschap voor het leven: € 250,00 minimaal. Betaling op gironummer 275200 t.n.v. Haagse Vogelbescherming.

Ledenadministratie
Voor aanmelden van nieuwe leden, adreswijzigingen en contributiebetaling kunt u terecht bij de ledenadministratie:
Ingrid Megens
E-mail: *hvbleden@planet.nl*
Riouwstraat 206, 2585 HZ Den Haag

Foto voorplaat: Deze jonge tjiftjaf was nog nat van de dauw toen ik hem in de vroege ochtend tegenkwam
Foto: Boudewijn Schreiner

Van de redactie

Lentegeluiden

Na een koude winter, is het met dit mooie lenteweer tijd voor voorjaarsvogels. En hun zang.
Dat vind ik altijd wennen, want hoe klonken ze ook al weer?

De eerste die uit het overwinteringsgebied terugkeert is gemakkelijk: halverwege maart de eerste tonen van de tjiftjaf, die zijn eigen naam roept. Gevolgd door de fitis. O ja, dat riedeltje van hoog naar laag. Dan wordt het lastiger: de rietgors laat van zich horen. Later eveneens de rietzanger en karekiet. Een wirwar van vogelgezang uit het riet en het omringende groen. De snor en de sprinkhaanzanger. De ene zingt wat hoger, de andere wat lager. De zwartkop en tuinfluiter. De ene klinkt wat voller, de andere wat sneller. Wie is wie?

Op de cd met vogelgeluiden klinken ze zo duidelijk, vlak na elkaar op schijf. Met uitleg en ezelsbruggetjes. Maar zonder bijtonen van auto's tot vliegtuigen én luide natuurverkenners (ik ben zelf vogelaar, maar wij kunnen op momenten kakelen als kippen!) Bovendien zingen veel van de zojuist aangekomen zomergasten nog niet volgens 'het boekje'. De zang is nog wat aarzelend en kort. Blijkbaar moeten ook zij weer even wennen. Hopelijk kunnen wij nog een heel lang seizoen van elkaar genieten.

En mocht het buiten even niet zo mooi zijn, duikt u dan in deze Wulp. Ook dan hoort u het voorjaar!

Dit schrijvende is het voorjaar in al zijn pracht losgebarsten. Bloesems in vele uitbundige tinten. Het lichtgroen van mijn esdoorn staat in schril contrast tegen het felroze van de kers beneden.
Een schuwe kauw doet verwoede pogingen om de laatste restjes uit mijn voedersilo te bemachtigen. Veel gefladder, weinig zaad.

Tijdens de ALV van 6 april werd een voorbeeld van grote inzet voor de vogels beloond met een Gouden Wulp. De uitverkorene was Hendrik Brouwer Schut, sinds 1968 trouw leverancier van vogelverslagen uit Leidschendam en omgeving. Tot grote ontzetting van inventarisatierapporteur Tom Loorij had Hendrik ook wel eens de euvele moed om zijn lijvige rapporten niet op tijd bij Tom binnen te loodsen. Niet om de laatste te troosten, maar omdat hij zich meer dan 35 jaren intensief bezig heeft gehouden met het beschermen van vogels, werd deze Tom Loorij tot erelid van onze vereniging benoemd. En niet om het kersverse erelid te ontmoedigen, maar louter als memorandum, meldde de voorzitter dat er van de veertien ereleden nog slechts twee in leven waren. Nu weer drie dus.

Tijdens dezelfde vergadering hadden we twee harde noten te kraken. Met het oog op toekomstige investeringen is een helder inzicht in de financiële situatie van de vereniging zeer noodzakelijk. Uit het financieel jaarverslag bleek echter dat de economische recessie ook danig aan het vermogen van de vereniging heeft geknaagd. Dat vraagt om voorzichtigheid in het financiële beleid.
De vraag om een grote investering voor een nieuw vogelasiel kwam dan ook niet op een echt gunstig moment. Tijdens een enerverende discussie bepaalde de vergadering dat het verstandiger is eerst fondsen te gaan werven en daarna pas aan bouwen te denken. Het bestuur heeft dat als duidelijke boodschap meegekregen. Toch noopt de slechte bouwkundige staat van ons huidige vogelziekenhuis binnen niet al te lange tijd tot ingrijpende veranderingen. Tijdens de ALV ging de uiteindelijke discussie dus ook over de vraag of het asiel moet verdwijnen, of dat we de sprong naar nieuwbouw aandurven. Gelukkig ontvingen vereniging en asiel de afgelopen periode een fiks aantal legaten. Dat geeft toch weer goede moed om de oorspronkelijke wens in vervulling te laten gaan.

Helaas had datzelfde jubelende voorjaar ook weer een vervelende verrassing. Ondanks de koude maand maart hadden vele standvogels op de helft van de maand al territoria en nesten. Enige enthousiaste landschapsinrichters dachten echter dat de vogels pas na 1 april zouden gaan broeden. Het werk moest dan ook weer eens worden stilgelegd in afwachting van einde broedseizoen. “Dapper doorgaan met vogels beschermen”, blijft het motto.

Tot de volgende Wulp.

Uw voorzitter
Frederik Hoogerhoud

Over hoe je nooit uitgekeken raakt...

DOOR ERIC WISSE

Op soortenjacht. Een lilliputter (= jonge putter), een kneus (= kneukoppel), een patrijs (= cirkelvormig raam), een trekvogel (hangt, van hout, met een koortje eraan).
"En, hebben jullie nog wat gezien?"
"Nee, niks."
Er blijft weinig over, wanneer je je enkel richt op nieuwe soorten. Er sterven er zelfs steeds meer uit. Dus is het zaak een nieuwe kunst onder de knie te krijgen: die van het ontmoeten. Hierbij een stoomcursus.

Stap 1 – hoofdzaken worden bijzaken
Wanneer wij waarnemen vormen gedachten soms een stoorzender. We willen wéten wat we zien. Laat je die neiging los, dan blijft het beeld over. De weg naar de kennismaking ligt nu open.

Stap 2 – innerlijke beschrijving
Ik hoor staccato geluiden, hoog, een babbelen en kwetteren. Ik zie een vogel die zich rap en levendig beweegt, de spitse snavel opgeheven. Hij is bruin-zwart, maar van zijn glimmend gladde verenkleed springen allerlei kleuren: groen, rood, oranje, geel, paars... ze dansen bij iedere beweging. Het donkere oog glimt eveneens, en hij dribbelt een stukje, waarbij hij even z'n kuifje opsteekt. Van opwinding? Het beestje staat bekend onder de naam 'spreeuw'.

Stap 3 – verwondering
Hierbij gaat het om het vermijden van 'automatisch parkeren' in de categorie 'ken

ik al'. Deze waarneming is uniek. Nooit eerder zag je dit individu. Wat maakt het anders?
De omgeving: in dit geval tussen de mensenmassa, die uitwaaiert naar de stad Amsterdam, voor het Centraal Station. Het uur van de dag, de lichtval, de weersomstandigheden. Mijn constitutie: ik heb in de trein gezeten en loop met Conny over zonovergoten straten, ze is jarig. Misschien de vogel ook? Het zou kúnnen.
Deze nar heeft zich losgemaakt van de groep, waarin hij prachtig kan zwermen, misschien heeft het dier zelfs een eigen karaktertje?
Kinderen zien details, omdat ze nieuwsgierig openstaan voor het beeld. "Hallo, wie ben jij?" Probeer te kijken met die blik, alsof je het voor het eerst aanschouwt. Met die instelling ontdek je steeds nieuwe dingen.

Stap 4 – let op verschillende aspecten
Vormen, kleuren, geluiden, de bewegingen bij het zingen, fourageren, minnekozen, tijdens de vlucht. Let ook op de geur, niet zozeer van de vogel als wel van de omgeving. Dan kan het volgende je overkomen: je ruikt het frisse sap van duindoornbessen, hoort wat gefladder en gekwetter, dan is het even stil en plots hoor je het geluid van een rollend houten vat over een holle keldervloer. Je herkent...de opvliegende vlucht spreeuwen.

Stap 5 – de kennismaking
Hoe maken we contact binnen onze waarneming? Als ik iets moois zie, vergeet ik mezelf en kan ik helemaal opgaan in het waargenomen beeld. Dat geluksmoment verdwijnt vervolgens, voorzien van een label, in mijn geheugen. Soms heb ik het voorrecht het dier aan te kunnen kijken. Dan is er even sprake van een intieme uitwisseling: vogels hebben veelal een ontwapenende, peilende blik.
Je kunt de vogel ook groeten, op basis van gelijkwaardigheid: daar is de ontmoeting. Je stelt jezelf als het ware voor door deze groet en de vogel reageert dan niet met: "Ik ben Spreeuw", maar noemt een (veelal onuitsprekelijke) naam. Ik moet de eerste roodborst die 'Herman' heet nog ontmoeten. Een 'Robin' schijn je wel te hebben.

Onder meer met het volgen van de trekkende ganzen en kraanvogels groeit de verwondering onder vogelaars met het besef dat ieder individu unieke eigenschappen en kwaliteiten heeft. Wie zou jij als man of vrouw nemen, als je een gans was? Het stellen van zo'n vraag en het 'ontmoeten' brengt je dichter bij de vogel dan welke telescoop ook.

Het lijkt wat vreemd, dat spreken met dieren. Ik zag ooit een documentaire waarin iemand een groep onrustige olifanten 'toesprak'. Dat ging niet met klanken, maar door middel van een innerlijke dialoog. Het effect was dat de rust terugkeerde onder de olifanten, omdat de vrouw in kwestie had uitgelegd waarom bepaalde maatregelen genomen dienden te worden. Hoe dan ook, ze had hen gerustgesteld. In de film 'The Weeping Camel' zien we hoe een muzikant met een snaarinstrument het hart van een obstinate moederkameel weet te bereiken, waarna ze zich alsnog over haar jong ontfermt. De natuur is wonderlijk.

Natuurkunde

De lerares heeft het tijdens de natuurkundeles over de lichaamstemperatuur:
- "De mens heeft een temperatuur van 36,5 graden;
- wild heeft een temperatuur van 38 graden;
- vogels zelfs een temperatuur van 41 graden!

Ruud, let jij eigenlijk wel op? Herhaal eens wat ik zojuist heb verteld..."

- "De mens heeft een temperatuur van 36,5 graden;
- als die wild wordt, stijgt die naar 38 graden;
- en tijdens het vogelen zelfs tot 41 graden!"

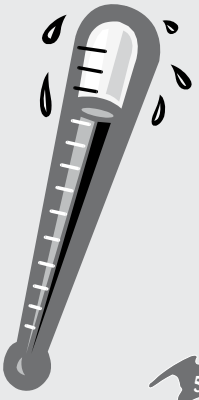

Zondag 6 september: kom vogels kijken tijdens

DOOR IDDE LAMMERS

De Haagse Vogelbescherming organiseert in samenwerking met Ring Foto Focus op zondag 6 september het Haags Vogelfestival. Rond de Vogelplas Starrevaart zullen diverse activiteiten georganiseerd worden. Het kijken naar de vogels op de Vogelplas Starrevaart staat hierbij centraal. Vogelkenners van de Haagse Vogelbescherming geven uitleg. Verschillende telescopen en verrekijker leveranciers stellen hun materiaal beschikbaar. Van zo dichtbij zag u de watervogels nog nooit!

In de kas van Handelskwekerij P. de Groot aan de Veursestraatweg in Voorschoten (komend vanuit Leidschendam 50 meter na de Kniplaan aan uw rechterkant) wordt een informatiemarkt gehouden. Ook hier staan de vogels centraal. Naast de stand van de Haagse Vogelbescherming, geven diverse leveranciers van verrekijkers en telescopen informatie over hun producten.

De lotgevallen van een koekoek die haar

De redactie ontving deze prachtige impressie in tekst en foto's. Op een vroege morgen op de Bosplaat van Terschelling is Jan getuige van een bijzonder spektakel tussen een koekoek en een graspieper.

DOOR JAN VAN DER ZEE

Terwijl het mannetje luid "koekoek" schreeuwend voorbijvliegt, met als doel de aandacht af te leiden, komt het vrouwtje heel stil naderbij, om een eitje te leggen in een ander nest.

Koekoek: Daar zie ik een nestje van een graspieper tussen de hagendoorns zitten. Snel dus het eitje eruit gooien en mijn eigen ei in de plaats leggen.

Helaas hebben ze mij al in de gaten.

Fotograaf: Pas op je nest, vrouwtje!

Graspieper: Scheer je weg, lelijke koe-

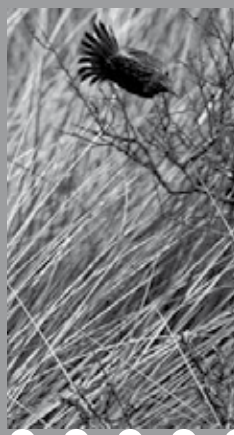

het Haags Vogelfestival

Ook zijn er stands van verschillende vogelwerkgroepen in de regio. En natuurlijk staat de koffie klaar. Ideeën voor het organiseren van een kleurwedstrijd, een vogelfotografieworkshop en het timmeren van nestkastjes worden op dit moment nader uitgewerkt.

Op vaste tijdstippen vertrekken er wandelexcursies onder leiding van een gids naar de vogelplas Starrevaart. Tijdens het rondje om de plas krijgen deelnemers tekst en uitleg over de vele vogels die in deze tijd van het jaar op de plas en in het riet verblijven. Ook zullen er twee 'veldposten' bij de plas geplaatst worden, waar passanten informatie over vogels en het werk van de Haagse Vogelbescherming kunnen krijgen.

Met het Haags Vogelfestival willen we onze vereniging bij een breder publiek onder de aandacht brengen en mensen tevens laten genieten van het kijken naar vogels. Het festival is dan ook zeker niet alleen bedoeld voor onze leden, maar u bent natuurlijk wel van harte welkom.

In de volgende Wulp informeren wij u over het complete programma.

ei niet kwijt kon

koek! Ik ga proberen je weg te jagen.
Torpedo snelheid!
Op het laatste moment afzwaaien.
En dan de aanval van achteren inzetten!
Fotograaf: Een zeer dapper gevecht van zo'n klein vogeltje.
Graspieper: Hierbij een aanval uit het oosten met de zon in de rug.
Vastberaden erop af, er omheen vliegen en dan opnieuw weer van achteren.
En dan weer aan de zijkant...
Koekoek: Ik word er bijna tureluurs van en kies maar eieren voor mijn geld.
Dan moet ik maar een ander graspiepernestje vinden, want ik ben soortgericht wat nesten aangaat. Ik ben namelijk specialist in het nabootsen op kleur en tekening van de eitjes van andere vogels. Van september tot april overwinter ik in tropisch Afrika.

Vogels van de Nederlandse Rode Lijst

DOOR TOM LOORIJ

Deel 2: de Nachtegaal

Voor de meesten zal het waarschijnlijk een grote verrassing zijn dat de nachtegaal sinds 2004 ook op de Rode Lijst van bedreigde broedvogels staat. Hij heeft de klasse kwetsbaar toebedeeld gekregen, wat betekent dat de stand over geheel Nederland bezien, de laatste decennia met meer dan 25% is afgenomen.

Met opzet noem ik 'over geheel Nederland bezien', want wat is er precies aan de hand? Wanneer wij de verspreidingskaartjes van de nachtegaal bekijken, dan valt het broedgebied in twee heel duidelijk te onderscheiden delen uiteen: de kuststreek en het oosten en zuiden van ons land. Elk van beide delen is goed voor ongeveer de helft van de populatie. Maar we zien nog meer. De dichtheden in de kuststreek zijn vele malen groter dan in de rest van het land. Maar het belangrijkste gegeven voor de Rode Lijst is dat de afname zich vrijwel volledig beperkt tot de blokken in het oosten en zuiden van het land. De oorzaak is dat hier het grondwaterpeil op veel plaatsen sterk is verlaagd, waardoor veel van die vochtige bosjes een andere, voor de nachtegaal oninteressante, begroeiing hebben gekregen. Daarnaast zijn veel hakhoutbosjes en andere vochtige kleine overhoekjes gekapt en geheel verdwenen, die in deze omgeving het ideale broedbiotoop voor de nachtegaal vormden. Het is voor ons, die de hoge dichtheden in de duinen gewend zijn, bijna niet voor te stellen dat hier en daar elders in Nederland de achteruitgang wel meer dan 80% is! Alleen omdat in de kuststreek er geen of slechts een geringe achteruitgang is, bedraagt de landelijke afname maar 25 tot 50%.

Wat betreft de Haagse duinen, blijkt dat in de kuststrook Meijendel weer tot de gebieden met de allerhoogste dichtheid behoort. Ruim 5% van de hele landelijke populatie broedt in een straal van zo'n 20 kilometer rond het Binnenhof en dat betekent dat wij een grote verantwoordelijkheid hebben bij de bescherming van deze soort. De laatste jaren heeft de Vogelwerkgroep Meijendel al een lichte afname geconstateerd. Opvallend genoeg is die misschien juist toe te schrijven aan de herstelmaatregelen die in het

duingebied plaatsvinden waarbij de verruiging wordt tegengegaan en het duin meer open wordt gemaakt. Hierdoor verdwijnt een deel van de lage vochtige bosjes (met o.a. brandnetels!) waarvan de nachtegaal zo houdt om ons, meestal onzichtbaar, op een vroege ochtend in begin mei zijn mooie lied toe te zingen. Met zovele en zo uitbundig dat de Haagse Vogelbescherming er vrijwel jaarlijks een speciale vroege nachtegalenexcursie voor organiseert. Interessant is dat deze excursie voor het eerst al twee jaar na oprichting van de Vereniging in 1927 werd gehouden. Hetgeen een indirect bewijs is, dat ook toen al de nachtegalenstand extreem hoog moet zijn geweest; anders zou je er immers geen aparte excursie voor organiseren!

In augustus zijn ze vrijwel allemaal weer verdwenen om in Afrika te overwinteren. Er zijn trouwens aanwijzingen dat de verdroging ook daar een negatieve invloed heeft op de stand. Begin april komen de eerste dan weer terug; in onze Avifauna "Broeders, trekkers en dwalers" staat als eerste datum 6 april vermeld. Vanaf die tijd hebben wij dan weer het voorrecht deze grote zanger volop te horen, maar blijft het rond Winterswijk en in Zuid-Limburg opvallend stil...
En die zang is uiterst melodieus. Bijgaande postzegel uit Slovenië is uitgegeven ter ere van Simon Gregorcic, de beroemdste dichter van het land. Hij had de bijnaam "de nachtegaal uit Gorica" omdat zijn poëzie zo melodieus en harmonieus van klankkleur is. En vandaar dus dat niet de dichter zelf maar een nachtegaal is afgebeeld.

Mus? - Meetnet Urbane Soorten

Dit stadsvogelmeetnet is opgezet door SOVON Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland om de vogelbevolking van bebouwde gebieden op de voet te kunnen volgen. De telgegevens worden onder meer gebruikt om beschermingsmaatregelen voor stadsvogels beter af te kunnen stemmen op de lokale situatie in gemeenten.

Telt u mee?
Het kost u slechts twee ochtenden en een zomeravond in de periode van 15 april tot en met 15 juli en veel telervaring is geen vereiste. Wel moet u de algemene soorten stadsvogels op zicht en geluid kunnen herkennen. Maar met de gratis vogelherkenningscursus van SOVON hoeft dit geen enkel probleem te zijn.

SOVON
Vogelonderzoek Nederland

Gezien de mogelijkheden van het digitale tijdperk, levert u uw tellingen via internet aan.
Voor meer informatie gaat u naar *www.sovon.nl,* het kopje "MUS".

Algemene Ledenvergadering in foto's

In zijn voorwoord vertelt onze voorzitter over de Algemene Ledenvergadering die op 6 april plaatsvond in het Benoordenhuis. Op deze pagina een foto-impressie.

FOTO'S: BOUDEWIJN SCHREINER

Op de vorige bestuursfoto ontbraken de namen, dus nu alsnog (v.l.n.r.): Rogier Mos, Aletta de Ruiter, Ton Haase, Frederik Hoogerhoud, Idde Lammers en Marianne Hoeing

Hendrik Brouwer Schut, kersverse Gouden Wulp drager

Tom Loorij, na een Gouden en Briljanten Wulp nu ook Erelid

Inventarisatierapport 2008

Het inventarisatierapport 2008 kunt u **vanaf 17 mei a.s.** afhalen bij Vogelasiel De Wulp (voor adres zie pag. 27). Als u wilt, dat wij u het rapport toezenden, neemt u dan contact met ons op via e-mail info@haagsevogels.nl of telefoonnummer 0174-21 38 25.

Het liedje van de fitis

DOOR YVONNE VAN DE PITTE

Als er één vogel is die voor mij het voorjaars- en zomergevoel vertegenwoordigt, dan is het wel de fitis.

Sinds 1988 houd ik jaarlijks bij wanneer zijn lieflijk liedje voor het eerste klinkt. 24 Maart is voor mij nog steeds de vroegste datum. Bij een westenwind en een temperatuur van 17°C. De laatste datum was op 8 april 1997. In de nacht van 7 op 8 vroor het en de temperatuur haalde die dag, ondanks een strakblauwe hemel, slechts met moeite 10 graden.

Dan breekt een periode aan dat je zijn zang de hele dag onafgebroken in de duinen hoort klinken. Een melodietje dat mijn hart gestolen heeft. Het is eigenlijk nauwelijks een melodie te noemen. Een vloeiend, zilverachtige loopje dat stijgt en daalt en wat aarzelend wegebt om in het niets op te lossen. Het duurt maar een paar tellen, maar wordt onmiddellijk weer herhaald, zodat het iets oneindigs lijkt te krijgen. Het valt misschien in het niet bij de gloedrijke zang van de nachtegaal, maar voor mij heeft die fitis precies de stem die bij het golvende zomerse duinlandschap hoort. Op je tocht word je voortdurend vergezeld van zijn zang.

Als de nachtegaal in juni stilvalt, kun je troost zoeken bij al die fitissen die nog van geen ophouden weten. In het najaar wil hij trouwens nog wel eens een toegiftje geven. Begin juni begon de zang in aantal en frequentie geleidelijk wat af te nemen. Op de langste dag was het ver-

FOTO: ROGIER MOS

rukkelijk weer en ook de fitissen waren uitbundig aanwezig. Maar toen begon het ineens hard te waaien en vielen de stemmetjes één voor één stil.

Eind juni stond ik nog minutenlang in de schaduw van een donkergroene eik te luisteren naar een uniek solo-optreden. Alhoewel de hartstochtelijke zanger onzichtbaar bleef, klonk zijn stem zo dichtbij, dat ik het gevoel had dat ik de vogel met mijn hand had kunnen aanraken. De dagen erop nam de wind alsmaar in kracht toe. Ik keerde dagelijks terug naar die mooie eik en wachtte. Tevergeefs. De fitissen waren definitief stilgevallen en ik hoorde alleen nog maar het ruisen van de wind in de bladeren. Het was pas eind juni en de zomer zou nog weken duren, maar voor mij leek het ineens al een heel klein beetje herfst.

Koch & Notarissen

's - Gravenhage

Groot Hertoginnelaan 32a – 2517 EG 's-Gravenhage
Telefoon (070) 346 95 02 – Telefax (070) 345 82 33
info@kochnotarissen.nl

De Bomenkapper

De Bomenkapper kapt of snoeit uw boom veilig, voor een vriendelijke prijs en met aandacht voor het dierleven in uw tuin.

De Bomenkapper:
- kan voor u takkenrillen en houtstapels bouwen
- gebruikt alleen milieuvriendelijke brandstof en olie
- geeft ecologisch advies bij de keuze van een nieuwe boom en kan deze ook voor u planten.

Voor gratis en vrijblijvend advies over de mogelijkheden en een prijsopgave, neem contact op met

Peter Waenink
06-13752132
070-7852161

www.bomenkapper.nl **info@bomenkapper.nl**

Contactadres CEL: Nicolette Rab, tel.: 070-354 89 74 of 06-18 43 69 25, e-mail: *hvbexcursies@live.nl*

*Voor een toelichting verwijzen wij u naar **"Het Kader"**, na het overzicht van deze excursies.*

Zondag 24 mei 2008: Noorden/Nieuwkoop (vaartocht)
*Lange ochtendexcursie met eigen vervoer**
Leiding: Ton Haase
Met fluisterbootjes bekijken wij vanaf het water de kolonie purperreigers en zwarte sterns, ook andere rietvogels zijn zo goed te horen en te zien.
Tijdstip: 8.00 uur ! (let op, ten opzichte van vorige Wulp wijziging datum en tijd!)
Verzamelpunt: Parkeerplaats Ministerie van Landbouw, Bezuidenhoutseweg
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer en boot (€ 8.00)

Zondag 31 mei 2009: Haringvliet
*Dagexcursie met eigen vervoer***
Leiding: Ton Haase
In de directe omgeving van het Haringvliet liggen diverse vogelkijkhutten. Deze gaan wij bezoeken en we maken verschillende wandelingen(tjes). Wellicht zien wij nog een late visarend of misschien een zeearend.
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Ministerie van Landbouw, Bezuidenhoutseweg
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zondag 7 juni 2009: Het Leersumseveld en de Gelderse Vallei
*Dagexcursie met eigen vervoer****
Leiding: Jaap Zoet
Het Leersumseveld is een bosheidegebied met een prachtig ven. We maken een flinke wandeling om het ven, met kans op boomvalk en geoorde futen. Daarna bezoeken wij een aantal natuurgebieden in de Gelderse Vallei.
Tijdstip: 8.00 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Ministerie van Landbouw, Bezuidenhoutseweg
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zaterdag 13 juni 2008: Zouweboezem en de Vijfheerenlanden
*Dagexcursie met eigen vervoer**/***
Leiding: Nicolette Rab
De Zouweboezem, bij Lexmond, herbergt een kolonie purperreigers en zwarte sterns. We maken een flinke wandeling in dit gebied. Daarna bezoeken wij het natuurcentrum de Schaapskooi in de Vijfheerenlanden, ook daar maken wij een wandeling. Bij voldoende tijd nemen wij nog een kijkje langs de Lek bij Culemborg.
Tijdstip: 8.00 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Ministerie van Landbouw, Bezuidenhoutseweg
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zaterdag 27 juni: Het Zwanenwater en de Putten van Petten
*Dagexcursie met eigen vervoer****
Leiding: Ton Haase of Nicolette Rab
Wij maken een flinke wandeling in dit bijzondere natuurgebied met een kolonie lepelaars. Sinds een aantal jaren zit er ook een cetti's zanger, een zeldzame broedvogel in ons land. In de Putten bij de Hondsbossezeewering broeden jaarlijks een aantal grote sterns.
Tijdstip: 8.00 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Ministerie van Landbouw, Bezuidenhoutseweg
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zaterdag 11 juli: Fietstocht
*Dagexcursie met trein en fiets****
Leiding: Harriët Kolber
Bestemming bij het ter perse gaan nog niet bekend.

Verzamelpunt: Hal Station Den Haag Centraal (CS) - NS kortingskaart meenemen s.v.p.
Tijdstip: 8.00 uur
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: trein + fietshuur

Zaterdag 25 juli 2009: Avondwandeling Vogelplas Starrevaart (Leidschendam)
Avondexcursie **
Leiding: André Kommer
We gaan op zoek naar steltlopers die hier jaarlijks verblijven op doorreis naar hun overwinteringgebieden. We maken een avondwandeling om de plas en brengen uiteraard een bezoek aan vogelkijkhut "De Vogelknip".
Verzamelpunt: 18.30 uur parkeerplaats Ministerie van Landbouw, Bezuidenhoutseweg
Parkeerplaats Min. LNV voor diegenen die geen eigen vervoer hebben en 19.00 uur parkeerplaats Kniplaan
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zaterdag 15 augustus 2009: De Kop van Noord-Holland met Balgzand en Den Oever
*Lange dagexcursie met 2 busjes */**
Leiding: Ed Opperman/Nicolette Rab
Augustus is de tijd van de slaaptrek van de zwarte stern. Op het Balgzand en het eiland de Kreupel in het IJsselmeer zijn slaapplaatsen van vele zwarte sterns die daar verzamelen en opvetten voor de najaarstrek naar Afrika. Overdag bezoeken wij onder water staande bollenvelden die vaak allerlei vogels aantrekken zoals de lachstern. In het begin van de avond proberen wij nog een glimp van de slaaptrek op te vangen. Wij zullen een hapje eten in de snackbar in Den Oever of in Het Havenrestaurant.
Verzamelpunt: Parkeerplaats Ministerie van Landbouw, Bezuidenhoutseweg
Tijstip: 10.00 uur
Terugkomst: 22.00/22.30 uur
Opgave en kosten: deelnemers dienen zich vooraf op te geven door middel van storting van € **30,–** op de girorekening genoemd in het kader, onder vermelding van 'excursie Balgzand'. Het bedrag dient uiterlijk 15 juli 2009 te zijn ontvangen.

N.B. Helaas een noodzakelijke prijsverhoging, wegens toename van de huurkosten van de busjes.

Zaterdag 22 augustus 2009: Landgoed Duno (Arnhemse stuwwal)
Dagexcursie met eigen vervoer ***
Leiding: Ton Haase
We maken een flinke wandeling door de bossen op de Arnhemse stuwwal. We hopen op het zien van o.a. de appelvink, boomklever, zwarte specht en wespendief.
Tijdstip: 8.00 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Ministerie van Landbouw, Bezuidenhoutseweg
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zondag 6 september 2009: Haags Vogelfestival
Plaats: om en nabij Vogelplas Starrevaart (Leidschendam)
Zie deze Wulp (pagina 6/7).

Maandag 14 t/m 18 september 2009: Najaarsreisje Zeeland
Zie deze Wulp (pagina 23).

LET OP!! BELANGRIJKE MEDEDELING

Maximum aantal deelnemers excursies

Het succes van onze excursies maakt, dat het aantal inschrijvingen voor de excursies te groot wordt. Voor sommige locaties is een groot aantal deelnemers wel mogelijk, mits er een geschikte 2e gids aanwezig is. Graag roepen wij u dan ook op u aan te melden, als u als gids zou willen meehelpen. Indien er 1 (één) gids(leider) is, zal er een maximum van 20 deelnemers gehanteerd worden, zodat door iedereen de vogels ook waargenomen kunnen worden. Bij aanmelding krijgt u bericht als wij u wegens het maximum aantal deelnemers op de wachtlijst moeten plaatsen.

HET KADER

Contactpersoon CEL: Nicolette Rab, telefoon: 070-354 89 74 of 06-18 43 69 25,
e-mail: *hvbexcursies@live.nl*
Penningmeester CEL: Jan Pietersen, Hengelolaan 948, 2544 GK Den Haag, telefoon: 070-367 25 85
Verzamelpunt: De parkeerplaats naast het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Min LNV), Bezuidenhoutseweg 73, 2594 AC Den Haag (tenzij anders genoemd).
Opgave: Voor alle excursies dient u zich vooraf op te geven bij de contactpersoon van de CEL (tenzij anders genoemd). Mocht u na opgave onverhoopt verhinderd zijn, dan vernemen wij dit graag zo spoedig mogelijk i.v.m. het vrijkomen van ruimte voor anderen. Deelname is naar volgorde van opgave.
Vervoer: Voor dagexcursies met eigen vervoer aangeven of u zelf met uw auto kunt rijden en hoeveel deelnemers u kunt meenemen; of dat u met een deelnemer wilt meerijden. Kosten voor meerijden is € 0,06 per kilometer, af te rekenen met de chauffeur.
Rekeningnummer: Voor excursies waaraan kosten zijn verbonden die moeten worden overgemaakt, dient u het aangegeven bedrag te storten op rekeningnummer 271.84.86 van de Haagse Vogelbescherming, afdeling excursies. Annuleringen schriftelijk of telefonisch meedelen aan de penningmeester.
Regels en reglement: Met het verschijnen van de nieuwe agenda, vervalt automatisch de vorige.
Deelname geschiedt op basis van het Reglement Deelname Excursies (2006). Dit reglement kunt u opvragen bij de penningmeester.
Jeugd: Op alle excursies zijn ook jongeren welkom!
Zwaarte excursies:

- * lichte wandeling, geen conditie vereist
- ** flinke wandeling, enige conditie vereist
- *** lange wandeling of meerdere wandelingen, conditie vereist
- **** zware wandeling(en) in moeilijk/ruig terrein

Eten en drinken: Neem wat te eten en drinken mee voor onderweg, daar er niet altijd een uitspanning kan worden bezocht.
Kleding: Aangeraden wordt waterdicht schoeisel en regenkleding mee te nemen. In de winter warme kleding en handschoenen. In de zomer ademende kleding in lagen met voldoende bedekking tegen felle zon en eventueel insecten.

FOTO: LAURA DORST

Speurtocht verrast Vogelasiel en Egelopvang

DOOR LOES JALINK

Zaterdag 18 april organiseerde Scoutinggroep Ferguson een "speurtocht". Aanvankelijk zou deze alleen voor de eigen scouts zijn, maar al doende werd men steeds enthousiaster en is het evenement ook doorgegeven aan scholen en wandelclubs. De tocht ging langs de Egelopvang en ons Vogelasiel, waarbij de opbrengst van inschrijfgelden en sponsorbijdragen aan de beide asielen ten goede zou komen.

Scouts kijken met uitleg van Veronica geboeid naar de jonge merels

Wethouder Baldewsing loste het startschot en hij wandelde het eerste uur mee. Hierbij heeft hij zijn eerste bezoek aan De Wulp gebracht. Hij was zeer geïnteresseerd en liet zich over alle aspecten van het werk informeren. Uiteindelijk kwamen er maar liefst 600 deelnemers; het was dus hard werken voor de 10 vrijwilligers die - onder de vleugels van Lily - alle mensen hebben rondgeleid.
Aan het eind van de dag kon ons Vogelasiel, samen met de Egelopvang, al een cheque van €500,- in ontvangst nemen van de Da Costaschool. Eind april wordt bekend gemaakt hoeveel de tocht heeft opgebracht en dan zal ook de definitieve cheque worden overhandigd.

Midweek Zeeland

van 14 t/m 18 september 2009

Leiding: Ton Haase en Nicolette Rab - Max. 16 personen

Ons najaarsreisje gaat dit jaar weer een keer naar Zeeland. De vogeltrek, met name die van de steltlopers, is in volle gang en de Delta is dan het laatste 'opvetgebied' in Nederland. De waarnemingen uit het jaar 2001 en 2005 waren erg goed. De keuze viel op een midweek, omdat weekenden in deze tijd moeilijk te boeken zijn.

Wij hebben nu rustig de tijd voor een bezoek aan het Verdronken Land van Saefthinge op Zeeuws-Vlaanderen en een wandeling in de zak van Zuid-Beveland. Tevens zullen we hier nog een aantal nieuwe gebieden ontdekken.
De hoogwatervluchtplaats bij Neeltje Jans kan een spectaculair schouwspel opleveren.
We maken mogelijk een fietstocht rond de Prunjepolder, zodat wij dit gebied letterlijk van alle kanten kunnen bekijken. Kortom er is heel veel te zien en te ontdekken!

Verblijf: de Boogerd in het familiehuis "ZONNEDUIN".
Een luxe villa met acht 2-persoonskamer met 2 losse bedden. Er is een ruime woon/eetkamer en een grote keuken, 2 badkamers en 2 toiletten. Het huis ligt tegen de Zeepe Duinen, een natuurgebied net buiten Haamstede. Het heeft een oude boomgaard met een groot terras en prachtig uitzicht, zie *www.indeboogerd.nl*

Midweek vol vogels

Verzorging: ontbijt en lunch zullen wij zelf verzorgen, alsmede eventueel 1 à 2 maaltijden. De overige maaltijden via catering of wij eten buitenshuis.
Kosten: € 295,– p.p. exclusief lunch op de heen- en diner op de terugreis en eventuele fietshuur.

Aanmelding: door storting van een aanbetaling van € 95,– vóór 15 juli 2009 op gironummer 271.84.86 van de Haagse Vogelbescherming, afdeling excursies, o.v.v. 'Midweek Zeeland'.
Definitieve inschrijving is op volgorde van binnenkomst van de aanbetaling. De restantbetaling dient u vóór 1 augustus 2009 te voldoen.
Annulerings-/reisverzekering zelf verzorgen.
Het reglement 'Deelname excursies/reizen' is van toepassing.

Opgave en informatie: Nicolette Rab
Tel: 070- 354 8974 of 06-18 436 925
Email: *hvbexcursies@live.nl*

Een nieuw ooievaarsnest

DOOR RUUD VAN DER WAARD

Den Haag heeft er weer een nieuw ooievaarsnest bij. Half januari 2008 kreeg vogelwachter Erik Evers het verzoek een ooievaarsnest te leveren. De opdrachtgever was de firma Meeuwisse, die het verzoek voor de levering had gekregen van de Dienst Stadsbeheer. Vanwege het overvolle werkprogramma van Erik, heeft hij bedankt voor de klus, maar hem wel doorgespeeld naar de veldwerkcommissie van onze HVB.Volgens zijn zeggen zou daar wel iemand zijn die al ervaring heeft met het bouwen van dergelijke nesten. Uiteindelijk kwam dus deze opdracht bij mij terecht.

Vanwege tijdgebrek en omdat de ooievaars weer bijna onderweg waren naar de Nederlandse nestelgebieden, heb ik besloten het nest in het najaar te bouwen, zodat het in de winter geplaatst kon worden, ruim voordat de eibers terug zullen keren op Nederlandse bodem.
Na de nodige bouwkundige, administratieve en commerciële voorbereiding kon ik aan het werk. Achter het infocentrum in Park Sorghvliet kon ik aan de gang met de bouw van het meranti houten nest. Een stalen draagconstructie heb ik laten maken bij een klein constructiebedrijfje. Op 26 maart, iets later dan de bedoeling was, werd de 10 meter hoge houten paal met nest geplaatst in het weiland van Reigersbergen, langs de Bezuidenhoutseweg. Tijdens het plaatsen liepen er al veelbelovend enkele ooievaars in de weide, die op een afstandje de werkzaamheden gadesloegen. Wie weet, wordt het misschien toch nog snel in gebruik genomen!

Wie schetst mijn verbazing; op zaterdag 18 april 2009 rond half twee, rijd ik over de Bezuidenhoutseweg met de hoopvolle gedachte om te kijken of het al zo ver is. En ja hoor, één ooievaar staat op het nest en een andere loopt 30 meter verderop in de wei. Zou er dan misschien toch nog gebroed worden?

Wordt vervolgd!

Haagse Vogelbescherming beloont leerlingen voor mooiste nestkast

DOOR LOES JALINK EN HETTY MOS

De Haagse Vogelbescherming organiseerde op initiatief van Marko Fehres, journalist voor de Posthoorn, een wedstrijd voor de mooiste zelfgemaakte nestkast. Ondanks een artikel in de krant en publiciteit met flyers, kwamen er helaas maar enkele inzendingen binnen. In Leiden was het een groot succes, maar Hagenaars willen kennelijk niet timmeren.

Daarnaast hebben we, met medewerking van Milieu Communicatie van de Gemeente Den Haag, de Haagse scholen benaderd over een nestkastenwedstrijd voor schoolkinderen. Uiteindelijk maakten leerlingen van vier scholen in totaal 80 nestkastjes, die ter beoordeling in het Atrium van het Stadhuis werden gehangen.

Basis van deze nestkasten waren bouwpakketten, die we dankzij sponsoring van Fonds 1818 en de Rabobank bij Staatsbosbeheer hebben kunnen kopen.

Op een middag hebben de leerlingen van groep 8 met onze hulp de kasten in elkaar gezet. Hierna hebben ze hun nestkast zelf versierd. De winnaars kregen op 26 maart tijdens een feestelijke bijeenkomst in het Atrium hun prijs uitgereikt.

Moeilijk kiezen uit zoveel moois

Pimp my nestkast

Alle deelnemende scholen waren heel enthousiast en willen ook volgend jaar met de leerlingen nestkasten timmeren.

We hopen dat alle leerlingen hun kast ophangen, zodat er weer meer vogels in Den Haag kunnen broeden.

Leerlingen met Tim Akkerman van de bekende Haagse rockband Di-rect

De prijswinnende leerlingen zijn:

- Anjali Somer (De Krullevaar): 1e prijs, een digitale camera
- Kubulay Acar (Het Galjoen): 2e prijs, een Ipod
- Aysenur Kemaldar (Het Galjoen): 3e prijs, een verrekijker
- Meggie Korstanje (De Drie Linden): eervolle vermelding

In de categorie volwassenen was er voor de winnaar, de heer Van den Berg, een DVD en een fles "ooievaarswijn".

Eén van de creatieve prijswinnaars

Natuurlinks

Interessante en leuke internetsites over de natuur en vogels in het bijzonder. Uw tips zijn weer welkom voor de volgende Wulp, dank u!

www.beleefdelente.nl
kijk live mee in het nest van acht vogelsoorten, ook archieffilmpjes van hoogtepunten en veel achtergrondinformatie

www.goudvink.waarbenjij.nu
leden André en Muriël Kommer doen verslag in woord en beeld van o.m. de excursies van de Haagse Vogelbescherming

www.dutchbirding.nl
de meest recente waarnemingen van zeldzame vogels, met de mogelijkheid hierover direct op uw mobiele telefoon geïnformeerd te worden

Bischof landscaping

Advies • Aanleg • Onderhoud
Sierbestrating • Vijvers

070 - 419 03 03

mobiel 06 - 534 903 03

www.bischof.nl

P.E. Bischof
Veursestraatweg 106, 2265 CG Leidschendam

Vogelasiel De Wulp: sluiten of verhuizen?

DOOR IDDE LAMMERS

Iedereen die de afgelopen jaren wel eens in het vogelasiel De Wulp op het landgoed Meer en Bos is geweest, weet dat het asielgebouw in slechte staat verkeert. Een grootschalige verbouwing en renovatie zijn noodzakelijk om de medewerkers en vrijwilligers van het vogelasiel hun werk naar behoren te kunnen laten doen. Een verbouwing in Meer en Bos is echter niet logisch.

Het huurcontract met de gemeente Den Haag loopt in 2012 af. De gemeente heeft aangegeven af te willen van de bebouwingen op het landgoed. De toekomst van het vogelasiel in Meer en Bos is dus onzeker. Op zo'n moment zou een grootschalige verbouwing wel eens weggegooid geld kunnen betekenen. Daar komt bij dat het aanbod aan zieke en gewonde vogels de laatste jaren gestaag toeneemt. Uitbreiding van het asiel is gewenst. Dit zal de gemeente op de huidige locatie nooit toestaan. Er zijn eigenlijk maar twee opties: het vogelasiel op termijn sluiten of verhuizen.

Merelweesjes liefdevol opgevangen

Schetsontwerp

Binnen de vereniging bestaat er een grote meerderheid van leden die het vogelasiel een warm hart toedraagt en het opvangen van individuele vogels een belangrijke taak van de Haagse Vogelbescherming vindt. Vandaar dat er de afgelopen jaren stappen zijn gezet om, het liefst zo dicht mogelijk bij de huidige locatie, tot nieuwbouw van het vogelasiel te komen. Het architectenbureau Baks & Hoebert heeft de ideeën van asielbeheerder Lily Weerdesteijn en het toenmalige bestuur verwoord in een eerste schetsontwerp. De presentatie van deze schetsen bij de gemeente Den Haag miste haar uitwerking niet. Eind vorig jaar liet de gemeente per brief weten dat een geschikte locatie gevonden te hebben. Het nieuwe vogelasiel zou gebouwd kunnen worden in Madestein. Vlakbij de kinderboerderij Hoeve Bijdorp en de Heemtuin H.J. Bos.

Het nemen van een besluit om een nieuw vogelasiel te bouwen wil het bestuur niet alleen nemen. Daarom hebben wij tijdens de Algemene Ledenvergadering van maandag 6 april 2009 en presentatie van de plannen gehouden en de aanwezige

leden vervolgens gevraagd of zij konden instemmen met de bouw van een vogelasiel als dit financieel verantwoord is. De levendige discussie die hierbij ontstond is verwoord in het verslag van de ALV. Strekking is, dat het bestuur het fiat heeft gekregen om de financiële gevolgen van de nieuwbouw en de exploitatiekosten en -baten van het nieuwe asiel in kaart te brengen. Deze fase gaan we nu in.

Plannen

Dit is een omvangrijke klus. De oorspronkelijke schets moet aangepast worden aan de eisen die wij nu aan het vogelasiel stellen. Ook de wensen van de gemeente Den Haag worden in de plannen meegenomen. De gemeente zou bijvoorbeeld graag een educatieve ruimte aan het vogelasiel koppelen.

Daarnaast moet berekend worden wat de exploitatiekosten van het nieuwe asiel zullen zijn. Zijn er door het opvangen van hemelwater besparingen op de waterrekening te halen? Kan het verhuren van de educatieve/vergaderruimte voor inkomsten zorgen? Moet er op de nieuwe locatie meer afval afgevoerd worden? Maar bovenaan staat natuurlijk de vraag wat de nieuwbouw nu echt gaat kosten.

Verder onderzoeken we momenteel of het onderbrengen van het vogelasiel in een bv een wenselijke optie is. De btw is dan aftrekbaar. U begrijpt dat het uitzoeken van al deze zaken nog een behoorlijke tijd zal duren. Tijdens de laatste ALV heeft het bestuur aangegeven een ledenvergadering te beleggen waar de plannen en de financiële onderbouwing gepresenteerd zullen worden. Maar ook tussentijds zullen wij u in de Wulp op de hoogte houden.

“Hangt ‘ie zo goed, (school)mees(ter)?”

Haagse Vogelbescherming schenkt nestkasten aan Segbroekcollege

Een bijeenkomst bij de IVN bracht Hetty Mos op het idee het Segbroekcollege enkele nestkasten te geven voor hun nieuwe Heemtuin. Samen met de biologieleraar die dit project initieerde, Niels Ottow, en onze bestuursvoorzitter, Frederik Hoogerhoud, hebben de leerlingen drie nestkasten opgehangen. Een aantal leerlingen zal de kasten ook monitoren. We hopen dat mezen en andere holenbroeders de kasten in gebruik nemen en hiermee de leerlingen bewust maken van vogels en hopelijk ook andere aspecten van de natuur in onze stad.

Ruud van der Waard en zijn Eendenkooi

DOOR ARNOUD BAL

Tijdens de laatste nieuwjaarsreceptie ontving Ruud van der Waard een Gouden Wulp. Reden voor de redactie van De Wulp om eens te kijken waar Ruud dat aan verdiend heeft. Daarvoor bracht ik een bezoekje aan de eendenkooi in het Zuiderpark, sinds 2001 het vogelrustgebied waar Ruud namens de vogelbescherming het beheer verzorgt.

Het belooft een prachtige dag te worden, die zondag de 15e maart. Een echte lentedag. De zon schijnt flink en op de fiets is het heerlijk. De eerste bloemen bloeien en de vogels zingen alsof hun leven ervan afhangt.

Gelukkig had Ruud duidelijk aangegeven waar we kunnen afspreken, want ik zou verkeerd gereden zijn. In mijn beleving was de eendenkooi waar nu een speeltuintje is. Ik heb het over een tijd van ongeveer 20 jaar geleden. Vanaf de hoofdweg die door het Zuiderpark loopt leidde toen een paadje naar beneden. En daar beneden had je een aantal vakken met eenden. Daarnaast een stuk met draadhek, waar naar mijn herinnering kippen rondliepen. Achteraf blijkt mijn jeugdherinnering niet de eendenkooi te zijn.

Op de Marie Heinenweg tref ik Ruud bij de ingang van de echte eendenkooi. Na een vriendelijke begroeting raken we meteen al aan de praat. Als prettige prater begint hij meteen informatie te geven. En op zijn advies maak ik bij de ingang van de kooi een foto. De beheerder heet zijn bezoek welkom.
Om tekst en uitleg te krijgen, lopen we naar zijn favoriete stek bij het hutje om de hoek van de eerste vangpijp. Maar voor het verhaal begint, voorziet hij me

FOTO: ARNOUD BAL

Een warm welkom

eerst van koffie met een boterham.
Het is half maart en boven ons hoofd zijn de blauwe reigers al druk met hun nesten bezig en vliegen af en aan. Gelukkig blijven we bespaard van uitwerpselen en andere hemelse verrassingen.
Ruud vertelt honderduit over het ontstaan en onderhoud van de kooi. De eendenkooi is een oud landschapselement uit de oorspronkelijke Eskamppolder. Bij de aanleg van het Zuiderpark dreigde de kooi te verdwijnen, maar is na protesten vanuit de AVN en de HVB uiteindelijk als cultuurhistorisch monument in het

parkplan opgenomen. Na deze cultuuromslag werd de kooi niet meer gebruikt om eenden te vangen, maar juist om eenden te koesteren. De kooi zou educatief gebruikt gaan worden om het oude kooikerambacht uit te kunnen leggen aan komende generaties.
Het beheer is er nu op gericht zoveel mogelijk vogels een nestplek te geven. Dus meer dicht bos en rietplekken. Ruud heeft er zijn handen vol aan. Hij vertelt hoe de omheining eens in de zoveel tijd moet worden vervangen, het hout moet worden gekapt en dat het kaphout in rillen wordt verwerkt voor extra broedgelegenheid.

Als jongen van 16 begon bij Ruud de interesse voor vogels te ontkiemen. Dan zat hij plaatjesalbums te kijken om de vogels te leren herkennen. De Starrevaart en de havenhoofden waren zijn vogelspotplekken. Maar pas in 2001 kwam hij via de vogelwachterscursus in aanraking met de Haagse Vogelbescherming. Als beginnend vogelwachter mocht hij meteen aan de slag in de eendenkooi. Een taak die hij tot op de dag van vandaag met enthousiasme uitvoert.

Het is vooral de rust die hem erg aanspreekt, zegt Ruud. Je waant je in een groot bos, ook al ligt het in het midden van de stad. Het barst er van de vogels. Jaarlijks spot hij om en nabij de 27 broedsoorten. Van bosuil tot winterkoning.

Ruud wil al dit moois graag delen met anderen. Regelmatig geeft hij excursies, waarbij hij rekening houdt met alle mogelijke doelgroepen. Zelfs slechtzienden laat hij van de kooi genieten. Om de mensen meer inzicht te geven in de vorm en de werkwijze gebruikt hij als hulpmiddel een uitgezaagd model van de eendenkooi dat betast kan worden. Het is een mooi voorbeeld hoe hij inspeelt op de belangstelling van mensen die beperkt zijn door hun handicap.

Bij rondleidingen maakt Ruud ook gebruik van een miniflap-over op A4-formaat. Hierbij vertelt hij de geschiedenis van de eendenkooien in Nederland, de soorten eenden die werden aangetrokken, de manier van vangen, het opdrijven in de vangpijp en het uit de pijp halen om uiteindelijk bij de poelier te belanden. Een verhaal dat al lang niet meer van toepassing is op deze eendenkooi, maar elders in het land nog wel eens in praktijk wordt gebracht.

Tijdens het vertellen verdwijnt de zon achter de wolken en wordt het zowaar flink fris! Het seizoen laat zich gelden en maart roert zijn staart. Ruud heeft daar weinig last van, maar de auteur van dit stukje krijgt koude vingers en trekt zijn handschoenen aan.
Om weer warm te worden doen we nog een ommetje rond de vier vangpijpen. Links en rechts ligt verzameld snoeihout op rillen. Her en der hangt een nestkast, boven in de populieren en essen zit een reigerkolonie en tussen de schermen hebben we regelmatig zicht op de centrale plas. Er dobberen enkele wilde eenden rond. Weer bij de ingang van de kooi gekomen nemen we afscheid. Ik ben onder de indruk van het beheer en zijn kennis van zaken en kan niet anders zeggen dan dat de Gouden Wulp dubbel en dwars verdiend is.

Samenwerken bij olieramp

DOOR LILY WEERDESTEIJN

Hoe kunnen diverse instanties het beste samenwerken bij een olieramp op zee, waarbij veel vogelslachtoffers zijn? Dit was het onderwerp van een boeiende bijeenkomst op 9 april in het Atlantic hotel. Het geheel was georganiseerd door Rijkswaterstaat, zij hebben bij een olieramp de coördinatie. De overige betrokken organisaties zijn: het Ministerie van LNV, alle kustgemeenten, de vogelasielen, Diergaarde Blijdorp, het NIOZ en de NZG. De laatste twee instanties houden zich vooral bezig met het verzamelen en onderzoeken van de dode vogels, om met die gegevens een beeld te kunnen geven van de impact van een olieramp op vogelpopulaties en ander zeeleven.

Wat is het doel van deze Samenwerkingsregeling?

- Het voorkomen van dierenleed.
- Hulp bieden aan vogels die kansrijk zouden kunnen revalideren.
- Gelegenheid geven tot wetenschappelijke analyse naar de omvang van de schade.
- Procedurele afspraken om op grond van evaluaties de behandeling te verbeteren.
- Zorgen voor een zo onbelemmerd mogelijke opruiming van de olie op zee, kust en oevers.
- Duidelijkheid geven over de financiële afhandeling.

Wat zijn de acties bij een olieramp op zee?

- Inrichten van een Tijdelijk Opvangcentrum voor Vogels (TOV) en dit operationeel houden totdat alle gerevalideerde vogels zijn vrijgelaten.
- Coördineren van het verzamelen en transporteren van levende en dode vogels.
- Afstemmen van activiteiten rond het opruimen van de aangespoelde olie.

Zeekoeten

- Coördineren van vrijwilligers.
- Evalueren voor mogelijke verbeterpunten van de aanpak.
- Kosten(verdeling) van de actie en het verhalen van de kosten op de vervuiler.

De Samenwerkingsregeling wordt in werking gesteld, wanneer de twee dichtstbijzijnde vogelkustasielen zoveel olieslachtoffers binnenkrijgen, dat hun opvangcapaciteit in gevaar komt. Wanneer in een asiel in zeer korte tijd meer dan 10 olievogels binnenkomen, dan wordt dit aan het Kustwachtcentrum doorgegeven. Dit meldt het aan de Chef van de Wacht van RWS Noordzee, de verantwoordelijke

persoon bij calamiteiten. Vervolgens gaat er een vliegtuig de lucht in, om de zee te controleren op olievlekken en eventuele vogelconcentraties. Als de asielen vollopen met olievogels gaat het TOV (Tijdelijke Opvangcentrum voor Vogels, zoals bovenaan de opsomming genoemd) in werking. Het is de bedoeling dat alle vogels daar worden opgevangen door vrijwilligers, die hiervoor een speciale training hebben gehad. Er is wasgelegenheid om de vogels schoon te maken en bassins om de vogels weer waterdicht te krijgen. Zwakke vogels die geen kans hebben op herstel, moet je euthanaseren om verder leed te voorkomen. Naast het helpen van de vogels en het schoonmaken van het strand, is het bijhouden van een logboek van groot belang voor een eventuele schadeclaim bij de vervuiler.

FOTO: MONIQUE VERBEEK

Papegaaiduiker

Het is goed dat de Samenwerkingsregeling in het leven is geroepen, want van de laatste drie grote olierampen hebben we wel geleerd, dat er zo weinig mogelijk met de vogels gesleurd moet worden. We zien nog geregeld beelden op tv van olierampen ergens op de wereld en het enorme dierenleed dat daardoor wordt veroorzaakt. Het zal er helaas altijd zijn, zolang wij mensen olie nodig hebben.

Nieuwe leden

J.P.C. van Gigch, Den Haag
R. Rek, Den Haag
B.O. Radlach, Den Haag
E. Uitterdijk, Nootdorp
C. Richards, Den Haag
L. Richards, Den Haag
J. Pijnenburg, Den Haag
H. McClimon, Den Haag
S.E.A. Highams, Wassenaar
I. Piek, Den Haag
I. Dixhoorn-Vrielink, Den Haag
C. Blom-van Dijk, Leidschendam
B. Konink, Den Haag
A. Alberghini-van Vliet, Den Haag
T.P.J. Kuyer, Den Haag
B. van Koten, Den Haag
T. van der Kooij (jeugdlid), Den Haag
R. Kamps (jeugdlid), Zoetermeer

Wulp gelezen?

Gooi mij niet bij het oud papier, maar geef mij door!

Geef mij aan vrienden, leg me neer in de wachtkamer van uw huisarts, tandarts, dierenarts, ziekenhuis of bij de kapper, enzovoort.

Zo kunnen wij mensen die (nog) onbekend zijn met het werk van de Haagse Vogelbescherming voor ons werk interesseren!

Warme lente brengt eerste voorjaarsvogels

rondom Den Haag, februari - april 2009

DOOR WOUTER PLOMP

Op een degelijke schaatswinter met *klapeksters* in Meijendel en nabij het Prins Clausplein (sic) volgde een sombere februari en kille maart. *Tjiftjaf* en *fitis* kwamen terug op 15 respectievelijk 28 maart (dichtbij het langjarig gemiddelde), terwijl de eerste *boerenzwaluw* op 19 maart voorbijvloog. Begin april lieten ook *rietzangers, blauwborsten* en *zwartkoppen* zich weer horen.
April werd al snel zomers warm, zoals we dat de afgelopen jaren gewend waren en in hoog tempo barstte het groen uit de kale bomen. Op 9 april werd de eerste *nachtegaal* gehoord in de duinen, terwijl al op 19 april de eerste *gierzwaluw* door de warmte was meegevoerd naar onze streken.

Op dit moment (half april) zijn zowel *zwartkop-* als *dwergmeeuwen* te bewonderen in de Starrevaart: de eerste als mogelijke broedvogel met 1 of 2 paren, de laatste als jaarlijkse doortrekker in april met zo'n 20 exemplaren. Een eenmalige waarneming van een *Cetti's zanger* duidt nog niet op een broedgeval, maar wellicht komen er van andere plaatsen nog meldingen. In Meijendel werden wel 15 *krooneenden* geteld en tot in april een 'hoempende' *roerdomp*. In de duinen is de *beflijster* zo'n aprilspecialiteit, ieder jaar wel een paar op doortocht naar Scandinavië.

slechtvalk vrouw

Verder deed begin april een paartje jeugdige *slechtvalken* ziekenhuis Antoniushove aan. Ze toonden veel interesse in de uiteinden van de luchtkokers, vermoedelijk omdat de vorm ze deed denken aan de nestgelegenheid waar ze zijn geboren en getogen.
De *valken* hebben na een paar baltsen en prooioverdrachten het luchtruim weer gekozen. Eén van de vogels is onlangs nog wel in de Leidschendamse polder waargenomen.

Verenigingswinkel

Voor informatie, publiciteit en verkoop

Open elke 1e zondag van de maand in het vogelasiel van 13.00 tot 16.00 uur.

Div. vogelkijkgidsjes v.a. 9,95
Vogels op en rond de voederplank 12,50
NIEUW! Haymans vogelgids in handig zakformaat (vernieuwde uitgave) 14,95
Cd's vogelgeluiden v.a. 10,95

Dvd's vogels rondom ons huis per stuk 24,95
"Onze roofvogels en uilen"
"Onze meeuwen en sterns"
"Onze eenden"
"Zwanen en wilde ganzen"

"Vogels onder dak" boekje met alle informatie over nestkasten 12,50
Nestkasten van hout 8,00
Plaatjes voor vernieuwing nestkasten 1,00
Div. modellen nestkasten op bestelling; bouwtekeningen, zie onze website

NIEUW! Bekercollectie is uitgebreid tot 12 vogelsoorten met o.a. de mooie ijsvogel en zomerse zwaluwen 3,95-4,00
Raamstickers per vel (3st. A4)wit en zwart 2,00
Gekleurde raamvogels per vel A4 2,00
Div. vogelherkenningsplaten A4 0,50
Div. vogelkaarten v.a. 0,50

Kwartetspel vogels 6,95
Kaartspel vogels 5,95

Draagtas ongebleekt katoen Vogelasiel De Wulp/ Haagse Vogelbescherming 3,50

Diverse wisselende cadeauartikelen

Het jaarlijks inventarisatierapport voor leden gratis
Voor niet-leden 3,75

Heeft u buiten bovengenoemde openingstijd iets nodig, dan kunt u telefonisch contact opnemen met 0174 - 21 38 25

Voor informatie kunt u ook terecht op de website: *www.haagsevogels.nl* onder het menu-item "vereniging"

Adressen

Bestuur

Frederik Hoogerhoud	voorzitter
Marianne Hoeing	penningmeester
Aletta de Ruiter	secretaris a.i.
Ton Haase	lid
Idde Lammers	lid
Rogier Mos	lid

Correspondentieadres bestuur:
Altingstraat 12, 2593 SX Den Haag

Rekeningnummer penningmeester 358.61.85

Commissie Excursies en Lezingen
Contactpersoon:
Nicolette Rab 070 - 354 89 74
E-mail *hvbexcursies@live.nl*

Commissie Veldwerk
Contactpersoon:
Boudewijn Schreiner 070 - 350 53 88

Verenigingswinkel
Contactpersoon:
Riet Langenhuizen 0174 - 21 38 25
Trompstraat 17, 2684 XC Ter Heijde/ Monster
Rekeningnummer 203.19.03 t.n.v. verkoop en publicatie Haagse Vogelbescherming

Vogelasiel "De Wulp"
Heliotrooplaan 15, 2555 MA Den Haag
Telefoon 070 - 323 15 68
B.g.g. 0174 - 21 38 25
Rekeningnummer 509.26.75

Informatie
Voor alle vragen over (wilde) vogels en vogelbescherming kunt u bij ons terecht via e-mail *info@haagsevogels.nl* of telefoonnummer 0174 - 21 38 25

Alarmnummer Milieuzaken
Voor alle spoedeisende milieuzaken (bijv. kap- en snoeiwerk in de broedtijd) kunt u contact opnemen met Frederik Hoogerhoud: 06 - 41 27 15 31

DE SPECIALIST!

Ieder zijn hobby en ieder zijn vak! Daarom waarderen velen het uitgebreide assortiment en de productkennis van Ringfoto Focus!

Met de nieuwste digitale spiegelreflexcamera's en objectieven gaat er een wereld open op het gebied van natuur- en vogelfotografie. Een macrolens voor de kleinste details en een flinke telelens om vogels dichterbij te halen. Met onze vakkennis haal je snel de mooiste resultaten! *Bij aanschaf van een digitale reflexcamera ontvang je alvast gratis een grote canvas afdruk!*

Het opnemen van vogelgeluiden wordt steeds leuker met de nieuwe geluidsrecorders. Sluit een richtmicrofoon aan en je kunt alle vogelgeluiden opnemen om ze later op de pc terug te luisteren! Het is een perfecte manier om de moeilijke soorten te leren kennen en het laat je later nog eens genieten van al die bijzondere geluiden! Uiteraard kan een geluidsrecorder ook voor muziekopnamen worden gebruikt!

Reeds jaren zijn we de grootste Swarovski-dealer van Den Haag en hebben we een goede selectie van de kijkers en telescopen op voorraad. Het doordachte design, de beste materialen en de topkwaliteit lenzen staan garant voor jarenlang kijkplezier! Bijzonder van Swarovski is ook de service bij calamiteiten: onderdelen zijn snel beschikbaar en de coulance van de servicedienst is beroemd.

Vele accessoires zijn onmisbaar bij vogels kijken of fotograferen! Of het nu gaat om een stevige fototas of een goed statief, we hebben het allemaal! Maar denk ook aan filters, geheugenkaarten en reinigingsartikelen! Tenslotte hebben we alles in huis om van uw opnamen fraaie posters, canvasafdrukken en digitale fotoboeken te maken!

RINGFOTO FOCUS

Hét adres voor
●verrekijkers●telescopen●digiscoping●fotografie

Thomsonlaan 96 2565 JE Den Haag
Kon. Julianaplein 10 2274 JD Voorburg
www.ringfotofocus.nl